

MLADA POTA

GLASILO SLOVENSKE MLADINE

Leto II.

Izhaja štirinajstredno. — Naročnina letno 20 Din, četrtletno 5 Din. Inozemstvo dvojno. — Čekovni račun 17.092. — Uredništvo in uprava Šelenburgova 6/I. — Uradne ure dnevno razen nedelje od 6.—8. ure ter sredo, petek in nedeljo od 11.—12. ure. — Rokopisov ne vračamo.

Št. 6.

Naš obračun

V delu za enoten mladinski pokret

Deset številčk je za nami, ko polagamo svoj obračun.

Mirno lahko gledamo bodočnosti v oči, če bo naše delo še tako plodno in uspešno kakor je bilo dosedanje. Naš cilj je bil: Združiti vse svobodoljubne organizacije in grupe slovenske mladine na temelju dogovorjenega programa, sprejemljivega za vse, v odbrani naših socialnih, kulturnih, narodnih in protivojnih pravic. Ta naš svetli cilj se uresničuje. Število naročnikov narašča. „Mlada pota“ prodirajo v vse sloje, med pristaše vseh prepričanj.

Mladi člani Sokolskega naraščajo navdušeno izjavljajo, da ni v listu prav ničesar, kar bi nasprotovalo njihovim nazorom. Imamo vedno več pristašev med krščansko socialistično delavsko mladino, ki soglašajo s sodelovanjem v vseh stvareh, ki nas združujejo. Marksistična delavska mladina hoče razširiti ožek okvir, svojega delovanja in stopati po dogovorjenem programu z ostalo mladino v isti vrsti. Katoliška in liberalna kmetska mladina in dijaki segajo po listu. Krog čitateljev se širi, list si pridobiva vedno novih simpatij.

„Mlada pota“ so pravilno zasluhtela najbolj pereče dnevne potrebe slovenske mladine in pravilno pokazala pot kvišku.

Da se o svoji poti še bolj prepričamo, smo obiskali predstavnike vseh tistih mladinskih grup, ki so dozdale pokazale interes za naš list in se nanj naročujejo.

G. Rozman, tajnik kršč.-socialistične Jugoslovanske strokovne zveze in predsednik Mladinske zveze je izjavil, da sicer ne more govoriti v imenu odbora, da pa se kot privatna oseba popolnoma strinja z našim socialnim, slovenskim, protivojnim in demokratičnim programom. Dejal je: „Danes ni več čas, ko bi posamezne grupe delovale ločeno druga od druge. Prišel je čas, ko bomo morali za skupne zahteve nastopati skupno. S tem se moramo čimprej sprizniti. To se tudi popolnoma sklada s principi pravega krščanstva.“ Pripravljeni smo podpirati vse, ki mislijo iskreno in nimajo pri vsem tem kakih posebnih namenov in ki bodo spoštovali naše osnove, ki so: vera, religija in narod.“

G. Bučar, tajnik Narodne strokovne zveze, je izjavil, da je kot nacionalist in demokrat pripravljen dati svobodne roke svoji mladini, da sodeluje z vsakomur, ki pristane na minimalen program, kakršnega iznašajo „Mlada pota“. „Moje jugoslovenstvo popolnoma vsebuje ves vaš slovenski program po enakopravnosti v gospodarskem, političnem in kulturnem oziru.“ „Mi smo za mir, za demokracijo, za svobodo govora, tiska in zborovanja.“

G. Leskovšek, predsednik Strokovne komisije pravi, da je njihova delavska mladina za iskreno sodelovanje z vsemi demokratičnimi skupinami, kadar gre za kruh, svobodo, mir in kulturo.

G. Kozinc, starosta Jugoslovanske gozdovniške lige se je izredno razveselil „Mladih poti“. „Med gozdovniki in Mladopotaši je treba ustvariti čim ožje sodelovanje. Nobenega od svojih idealov ni, ki ga ne bi našel v „Mladih

poteh“. Pacifizem, svoboda in najširše socialne pravice so Vaši in naši vzori.“

G. Kunaver, dolgoletni voditelj slovenskih skavtov je izrazil tople simpatije do lista. Obljubil je svoje sodelovanje. „Mladi skavti naj stopijo v pristrčne odnose z Vami.“

Gospa Minka Govekarjeva, predsednica Dravske sekcije jugosl. žen. zveze, v kateri je včlanjenih okrog 20 ženskih organizacij je izjavila: „Odbor Dravske sekcije jugosl. ženske zveze nima sicer pravice delati in dajati izjav brez privoljenja vseh 20 včlanjenih organizacij, vendar mislim, da izražam mnenje nas vseh, če pravim, da se z vašim narodnim, socialnim ženskim in mirovnim programom popolnoma strinjam. Me smo že za izvajanje naših ciljev iskale kontakt z vsemi ženskimi organizacijami, ker vidimo v združitvi čim večih konstruktivnih sil, najmočnejše jamstvo za uspeh. Zato pozdravljam vaš korak k združevanju mladine. Pripravljena sem v iskrenih in ravnopravnih mejah z Vami sodelovati.“

Tovariš Pivk Drago, tajnik Akademске YMCA-e (Krščanska zajednica mladih ljudi) je izjavil, da YMCA v vseh državah vedno podpira vse slične človečanske akcije. Po njegovem mnenju bo YMCA dosledna svojim krščanskim načelom aktivno sodelovala z nami. Z veseljem je vzel na znanje povabilo, da YMCA priobčuje svoje članke v „Mladih poteh“. Prepričan je, da bo odbor s tem soglašal.

Predstavniki Zveze društev kmečkih fantov in deklet je izjavil, da kot funkcionar pričakuje, da bo odbor soglašal s sodelovanjem z ostalimi svobodoljubnimi organizacijami. Program „Mladih poti“ ni v nasprotju z njihovim programom. S sodelovanjem kmetske mladine z delavsko in študentsko se popolnoma strinjamo in na tem tudi od vseh početkov praktično delamo.

Te izjave so za nas jamstvo, da je naša pot pravilna in uspešna. In na teh izkušnjah bomo gradili naprej. Postavili bomo začasno ob stran vse, kar nas razdružuje ter razvijali in gojili vse, kar nas združuje. Bolj kot kdaj prej je to v današnjem času socialnega brezpravja, grozeče vojne nevarnosti in propadanja kulture ter človeškega dostojanstva potrebno.

Prepričani smo, da ni daleč čas, ko se bodo znašli v pristrčnem objemu vsi svobodoljubni mladi slovenski ljudje. Zato ponujamo svojo bratsko roko vsej krščansko-socialistični, nacionalni, marksistični, katoliški in demokratični mladini in jo vabimo na iskreno sodelovanje.

„Mlada pota“ so ponosna na to, da so kot prva z vso odločnostjo iznesla to, kar so čutile in slutile vse poštene mladinske skupine.

Kmalu bodo „Mlada pota“ lahko čestitala slovenski mladini k njenemu največjemu uspehu, k tistemu sporazumu in soglasju, ki ga starejši tako težko izgrajujejo.

Francoske strokovne organizacije silno naraščajo, odkar so se združile v enotno strokovno organizacijo. V rudarski sindikat je stopilo 40.000 novih članov, v kovinarski sindikat v Parizu stopa dnevno 400—500 novih članov itd.

Edini list v Adis Abbebi, „Abesinski kurir“, ki je izhajal od 1910 leta v francoščini, je sedanja italijanska vlada prepovedala.

Mariborčani za mir

Na iniciativo Ženskega društva se je vršil 18. t. m. sestanek delegatov 25 mariborskih društev z namenom, da izvolijo mladinski iniciativni odbor za priprave kongresa mladine za mir, ki se bo vršil pod okriljem Društva narodov v Ženevi od 31. avg. do 7. sept. 1936.

Sestanek je otvorila predsednica Ženskega društva ga. Maistrova, ki je v lepih besedah orisala cilje tega kongresa in pozvala mladino, da deluje zanje.

Nato je predala vodstvo delegatinji mladinske sekcije Ženskega društva Herti Haasovi, ki je nato razvila program ženskega kongresa ter predložila delovni program iniciativnega odbora. K temu je poročal tudi delegat iniciativnega odbora akademikov ljublj. univerze.

Po živahni diskusiji je sestanek prišel do naslednjih rezultatov:

1. Iniciativni odbor tvorijo delegati vseh društev, ki hočejo sodelovati.

2. Izvoljen je izvršni odbor: predsednica Herta Haas, podpredsednik Karlo Medved, tajnik Androjna Viljem, tajnica 2. Kovačič Andrina, blagajnik Domiter, odborniki: Kralj Marino, Angleitner Zmago in Reberšek Karl. Delegirani po bodo v odbor še zastopniki drugih društev.

3. V delovni program je bilo sprejeto: organiziranje mitinga, dneva miru, stiki z ostalimi iniciativnimi odbori, populariziranje dneva miru, proglas mladini in drugo.

Prvi korak k delu mladine za svetovni mir je s tem v Mariboru storjen. Poskrbeli bomo za to, da bo naša mladina dostojno zastopana v mednarodnem mladinskem mirovnem parlamentu.

Sestanek je potekel v lepem in složnem razpoloženju.

Vabimo vsa društva, ki še niso zastopana, da se prihodnje seje, ki jo bomo pravočasno objavili, gotovo udeležijo.

Iniciativni odbor mladine za mir, Maribor.

Čitateljem „Mladih poti“

Ko vedno znova čitaš naš mladinski časopis, in si presunjen od glasov trpečih in v mladi jezi ves drhtiš in se zaveš spet svojih sil plamtečih

tedaj pomisli na vse one, mlad čitatelj, ki so za „Mlada pota“ se borili, da je lahko do tebe prišel ta prijatelj, ki so na vse načine ga dušili.

Premnogi so vsak nekaj žrtvovali, da je prišel do te ta manifest mladine, premnogi so premnogokrat sanjali, o dnevu, ko nam lepše sonce sine.

Na brata misli, ki mimogrede v sredi gneče, čeprav te ni poznal, v roko ti zložen časopis je dal, ki zdaj kot živi ogenj žge.

Daj ga naprej, ko te je že razsvetlil, da bo žarela vsaka iskra v temi dalje

Za šolstvo bodo krajevne in deželne sovjetske vlade izdale letos 44% več kot lani, za javno zdravje pa 35% več.

* Vsi citirani razgovori so tiskani z dovoljenjem in po naknadnem pregledu vseh navedenih gospodov.

K mladinskemu zborovanju v Trbovljah

V ponedeljek, 8. t. m. je priredila podružnica Zveze Rudarjev Jugoslavije zborovanje rudarske mladine.

Glavna govornika sta bila s. Pliberšek in s. Eržen.

Mladina se strinja

Pravilno sta ugotovila, da če je imela katera mladina neugodno dobo za svoj razvoj, potem je današnja doba najslabša.

„Zato je dolžnost mladine, če hoče, da bo njena bodočnost boljša kot njenih staršev, da se uči, da se vzgaja, kajti, kako naj nekdo zida hišo, če še ni nikdar zidal. Kako naj si gradimo boljšo bodočnost, če na to nismo nikdar mislili in se za to usposabljali.“

Organizacije često trpe radi pomanjkanja organizatorjev in funkcionarjev. Hočeš postaviti nekoga na važno in odgovorno mesto in se izkaže: Ne znam! Ne razumem! Če pa nismo sposobni voditi niti svoje majhne organizacije, kako naj bomo potem sposobni voditi občine, narod, državo? Zato ne smemo videti pred seboj samo cilj lepše bodočnosti, temveč tudi nalogo, da se za dosego tega cilja usposobimo.

Mladini se mora zato nuditi možnost svobodnega organiziranja. V delavskih kulturnih in strokovnih organizacijah se mora vzgajati in se usposobiti za delavsko borbo. Mladina mora postati nositeljica delavske kulture. Mi ne potrebujemo slepe pokorščine. Mi potrebujemo svobodno mladino. Mladinsko gibanje mora postati člen delavskega gibanja, njegov potreben element.

Mladina po samem svojem zanosu še ni napredna. Če bi to vedno veljalo, potem se ne bi fašizem v Nemčiji sestojal v prvi vrsti iz mladine. Na delavsko mladino samo ne damo nič dokler ni prepojena z delavskim duhom.“

Pozdravljamo vse te besede, ker z njimi soglašamo. Ne moremo se pa strinjati z dvema drugima trditvama, ki jih je iznesel s. Eržen.

Mladi in star:

Dejal je, da je treba v delavskem gibanju brisati razliko med starimi in mladimi. Jasno je, da je treba nastopati proti vsem, ki ustvarjajo prepad in razdor med starimi in mladimi. V tej točki se popolnoma strinjamo s predavateljem. Z vsemi poštenimi in izkušenimi možmi in ženami moramo najožje sodelovati. Upoštevati in učiti se moramo iz njihovih izkušenj in na podlagi njih graditi naprej.

Vendar je mladina nekaj drugega kakor starejši. V okviru svoje mladosti ima svoje želje, svoje potrebe, svoje metode. Ona je živa, potrebuje pestrosti, razvedrila, veselja. Zanj je vse novo, zato se v teku svojega dela vzgaja in obrazuje. Zato rabi zanimivosti, privlačnosti in koristnosti. Edino tako gibanje, ki upošteva vso vsebino mladosti more zajeti široke sloje mladine.

Dosedaj se je v delavskem gibanju gledalo na mladino z istega vidika, kakor na starejše. To je bil razlog, da so bile prave delavske organizacije za širše sloje mladine neprivlačne in dolgočasne. Fašizem je znal mojsterski izrabiti ta naš nedostatek in je na najrazličnejše načine pritegnil mladino.

V tem našem nerazumevanju mladine leži velik del vzroka, da si je fašizem v nekaterih državah utrdil tako močne pozicije med mladino.

Ali naj te drago plačane izkušnje spregledamo?

Nikdar ne! Zato bomo v okviru delavskega gibanja, v okviru kmetskega pokreta in v okviru gibanja propadajoče inteligence ustvarili živ, enoten mladinski pokret.

Delavci sami? Ne!

Istotako se ne strinjamo s trditvijo s. Eržena, češ, delavska mladina naj se ne druži z intelektualci, izobraženci, ker ti nimajo drugega namena kakor čez njihove hrbte prilesti do kakega stolčka. Vse take izobražence smo pripravljani z združenimi silami onemogočiti in jih pometati iz kulturnega ali strokovnega pokreta. Ne sme se pa take trditve postavljati za vse izobražence!

Ali nima delavstvo iz svojih mednarodnih izkušenj dovolj primerov, da so se posamezni

izobraženci z dušo in telesom predali delavski stvari? Ali nimamo mi dovolj primerov, kjer so študentje stali v prvih vrstah solidarne pomoči delavcem v stiski? Ali niso ljubljanski študentje pred kratkim nabrali med seboj nad 1000 Din za stavkujoče stavbince? Ali ni socialni položaj študenta, brezposelnega ali začasnega zaposlenega intelektualca isti kot položaj delavca?

Odbijati te svoje naravne zaveznike se pravi slabiti delavsko stvar. Odpovedati sodelovanju delavstva se pravi vreči vse naše izobraženstvo v sigurno pogubo. Danes drug brez drugega ne morejo niti obstojati, kaj se šele razvijati.

Na teh spoznanjih temelji naša zamisel, da delavska mladina stopi v čim pristrčnejše odnose z vso študentovsko, dijaško, pa tudi kmetško mladino.

Mladina izvoli odbor

Po končanih govorih se je na poziv s. Pliberška na demokratičen način izvolil šestčlanski odbor rudarske mladine. Ta odbor bi naj pomagal zbirati mladino, di pristopi k strokovnim in kulturnim organizacijam. Ker je bil odbor soglasno izvoljen, uživa gotovo zaupanje vse rudarske mladine in je kot tak res njen predstavnik. Zato mu vsi želimo kar največ uspehov.

Odbor nam poroča

„V ponedeljek 15. t. m. smo imeli sestanek mladinskega odbora, ki se je izvolil na zadnjem mladinskem sestanku v Delavskem domu. Na dnevni red so nam dali „razgovor o mladinskem kulturnem gibanju“. Sklical nas je s. Pliberšek, navzoč pa je bil tudi s. Majdič, ki je kulturni vodja „Vzajemnosti“. Poudarjali so nam potrebo, da se po možnosti vsa rudarska mladina pritegne k sodelovanju v delavsko kulturno društvo „Vzajemnost“. Strokovna zveza rudarjev, pa bo poskrbela za to mladino, da se tudi nekoliko strokovno izobrazijo. Sklenilo se je, da se napravita še dva takšna sestanka, in sicer takole: Mi povabimo osebno vse svoje prijatelje in poznanjo mladino na prvi naslednji sestanek, kjer se bo tej mladini zopet raztolmačil pomen delavske kulture. Na drugi sestanek bodo pripeljali še ti svoje tovariše. Vsi skupaj bomo nato vstopili v „Vzajemnost“. Po teh dveh sestankih bo naše agitacijske dobe konec in naš odbor bo prenehal obstojati. Bojimo se, da bo potem konec mladinskega gibanja v Trbovljah.“

Mi, trboveljska mladina, se seveda s tem ne bomo zadovoljili. Naš interes leži predvsem na strokovnem polju. Radi tega bomo mi trboveljska mladina skupno z vso slovensko mladino najprvo in svoje najboljše moči porabili v ta namen in na druga mesto šele pride kultura, katera mora biti vsekakor delavska.“

Član odbora.

Za mirovno idejo

„Mlada pota“ predlagajo vsem skavtskim, gozdovniškim in sličnim organizacijam, ki pride tekom letošnjih počitnic taborenja, da posvete en večer ob tabornem ognju mirovni ideji. Na teh večerih naj se čitajo odlomki iz protivojnih romanov, recitirajo mirovne pesmi in se skušajo prikazati važnost mirovne ideje za vse človečanstvo. Organizacije, ki nimajo takega materiala na razpolago, naj se obrnejo na uredništvo „Mladih poti“, ki jim bo radevolje posredovalo gradivo in pomagalo z naveti.“

Tržina je v Glini za 75% znižana, ker je „Gospodarska sloga“ bojkotirala tamošnji trg. Razen tega so ukinjene takse na prodajanje žita, sadja in živine.

Veliki kitajski zid rušijo Japonci in s tako pridobljenim materialom gradijo svoje vojašnice.

V Indiji umre čez 6 milijonov ljudi letno radi boleznim, ki so posledice gladovanja.

Konferenca prijateljev miru je bila v Londonu. Pristvovalo ji je 330 delegatov. Zahtevali so od angleške vlade, da pristopi k paktu Francije in Sovjetske Unije, da se tako ustvari čim večja protiutež agresivni Nemčiji in Japonski.

Z naše univerze

Uspeh. Tik pred koncem šolskega leta je prišel iz Beograda odlok, po katerem je nova uredba o tehničnih fakultetah umaknjena za eno leto. Slovenski študent in z njim vsa slovenska mladina se veseli tega svojega uspeha. Marsikdo, ki je doslej stal malodušno ob strani, vidi danes, da je naša rešitev in naša bodočnost edino v odločni, požrtvovalni obrambi naših interesov. Kdo drugi se bo zavzel za nas, če ne mi sami? Naša samozavest in odločenost, boriti se za eksistenco in svobodo je po tem uspehu močnejša kot kdajkoli.

„Jegličev dom“. V „Slovincu“ z dne 14. IV. 1936 je izšel poziv katoliških akademikov vsej slovenski javnosti, naj žrtvuje za novi študentski dom, ki naj bi se začel v kratkem graditi. Spričo bede slovenskega študenta, ki jo čutimo na vsakem koraku, pozdravljamo to akcijo. Potrebno pa je, da takoj na začetku ugotovimo sledeče: V omenjenem pozivu je navedeno tudi, da bo ta novi dom varoval slovenske študente pred „moralnim“ propadom; to se pravi po domače, da bodo imeli vanj dostop le tisti, ki bodo vsaj na zunaj katoliško in klerikalno orientirani. — Mislimo, da so danes potrebni materialne pomoči, v prvi vrsti stanovanja in hrane, prav vsi študentje brez razlike prepričanja. Poleg tega bi se obrnil na slovensko javnost za pomoč v imenu slovenskih študentov edino tisti, ki bi imel za sabo vse študente in ne le tretjino katoliških akademikov. Če gre vodstvu katoliških akademikov res le za zdravje in eksistenco študentov in ne za sredstva materialne in moralne odvisnosti, potem je njegova dolžnost, da povabi k sodelovanju zastopnike vseh študentov. Edino na ta način bo „Jegličev dom“ resnično „Dom vseh študentov“, ki bodo v polni meri vršili svojo socialno in kulturno nalogo.

Razpust „Mladega Triglava“. Dne 10. VI. je objavil univerzitetni senat razpust kulturnega študentskega društva „Mladega Triglava“ radi njegovega „političnega udejstvovanja“.

Življenje tekstilke

V Mariboru je 13 tekstilnih tovarn, v katerih je zaposlenih okrog 4500 delavcev. Deklet nas je v teh tovarnah čez 500. Mnogo med nami je starih komaj 14, 15 let. Naš položaj v tovarni je slabši kakor položaj moškega: nas ne težijo le materialne neprivlačnosti, zapostavljene smo tudi kot žene.

Stanujem v Studencih in hodim v tovarno Rosner v Melju. To je vsak dan sem in tja skoro dve uri hoda. V tovarni sem osem ur in zaslužim v štirinajstih dnevih okrog 250 Din. Moj položaj pa ni doma nič boljši kakor preje, ko še nisem hodila v tovarno. Še vedno moram pomagati pri hišnih poslih, prositi — večkrat brezuspešno — da me puste na predavanja in se opravičevati, če me domači na cesti zalotijo s fantom. — Toda jaz nisem edina, takih primerov je več. Zato dekleta spoznavamo, da nas more rešiti le močna skupnost vseh, ki trpimo, da si ustvarimo nove pogoje za boljše in svobodnejše življenje.

V lanski prvi številki „Mladih poti“ pravi „Progias slovenske mladine“ med ostalim: „Smo za pravico, da mladina sama proučuje svoj položaj in sama odloča o svoji usodi. Smo za žensko enakopravnost v vsakem oziru...“ Dekleta, kje drugje bo naše mesto, če ne med mladino, ki se bori za tak program?

Tovarniška delavka.

Izlet Kranjčanov

V nedeljo dne 21. VI. priredimo delavsko turistično društvo „Prijatelj prirode“ izlet v Trbovlje in na Mrzlico. Poleg izleta si bomo ogledali revirje, ki nas močno zanimajo. Tega izleta se bo udeležila skoro sama tekstilna mladina, ki hrepeni po tem, da se z Trboveljčani tudi osebno spoznamo.

Obžalovanja vredno je pa, da imajo kemični delavci iz tovarne „Semperit“ na dan našega izleta družaben večer, čeprav so vedeli za naš izlet en mesec preje. Ta njihov družabni večer nam bo zmanjšal število izletnikov. To je slaba poteza delavcev v tovarni „Semperit“, kajti nam vsem nasprotujoči elementi se lahko tega veselijo in rečejo: „Saj si še med seboj niso edini.“

Zato mi mladina, apeliramo na delavce raznih strok, raznega mišljenja: držimo skupno, in si ne nasprotujemo med seboj z protiagitacijami in prireditvami, kajti z takim klubovanjem bomo dosegli le še večje veselje in korajžo onih, ki nas tlačijo. Mladi delavec.

Kot posledica krize in vseh težav, ki so z njo zvezane, se kaže veliko naraščanje umobolnosti. Tako so imeli l. 1920. v Franciji 67.000 blaznih, l. 1932. pa že 94.210. In če je tako v Franciji, kako je še potem kje drugje.

Dijaki, potujmo!

Sedaj so počitnice.

Dijaki, ki se ne brigajo za nič na svetu bodo vse počitnice prespali, prelenarili in preležali na solcu.

Mi pa, ki živimo še za kaj drugega kot samo za to, da čakamo na pričetek prihodnjega šolskega leta, bomo uporabili počitnice kar najbolj koristno.

Seveda smatramo temeljit počitek kot eno prvih nalog v počitnicah, vendar nam bo še dovolj časa preostalo za to, da izpopolnimo to, kar smo se v šoli naučili in nadoknadimo to, česar se v šoli nismo naučili.

V polni meri lahko to dosežemo s potovanji.

V čem je pa važnost in vzgojnost potovanja?

Potovanje jekleni tvoj značaj, utrjuje tvojo voljo, vzgaja v samostojnosti in odločnosti, goji tvoj socialni čut, zvestobo in tovarništvo, širi obzorja.

Mlad dijak, vaje pomoči in skrbi starišev, se znajde na potovanju v novi situaciji. Prepuščen je popolnoma samemu sebi. Nikogar nima, da bi se nanj obrnil, da bi mu pomagal. Lačen je, pa si mora pomagati sam. Zajde na poti, pa mora najti pravo sam. Raztrgan je, pa si mora šivati sam. Utrujen je, pa si mora počitek določiti sam. Nihče mu ne narekuje poti, zadati si jo mora sam. — To ga vzgoji samostojnega, odločnega.

Dnevno naleti na sto ovir. Vsako uro se situacije menjajo. Problemi, na katere ne naleti v brezskrbnem domačem življenju, vstajajo pred njim. Vsaka stvar zahteva takojšnje rešitve. — Mlad človek postane predaren, razsoden in preračunljiv.

Na poti mora mladi človek premagovati silne napore. Pred nočjo mora doseči kraj, kjer bo lahko spal in mora s stisnjenimi zobmi zbrati zadnje sile, da ga utrujene noge poneso do cilja. Drugi dan je pot dolga zato mora kljub utrujenosti vstati na vse zgodaj. Po ves dan ne najde pitne vode, pa mora potrpežljivo prenašati peklensko žejo. Solnce žge, da ti postaja slabo, pa moraš kljub temu marširati po razbeljeni pešči. — Mlademu človeku ojekleni volja, odpornost in vztrajnost.

Zadovoljevati se mora s skromno in preprosto hrano, često s samim čajem, kruhom in polento. Sprijazniti se mora z ležiščem na kozolcu ali celo z materjo zemljico, kje za kakim grmom. Mlad človek se vzgaja v samopremagovanju, da se bo v težkih časih zadovoljil tudi z malim.

Na potovanju živi mlad človek z ljudmi, o katerih ni prej ničesar resničnega slišal. Vidi ljudi v težkem boju za obstanek. Razume jih, ker sam biva v malem obsegu tak boju. Spoznava se z ljudmi, ki ne smejo in ne morejo biti ljudje, ker so strahotne žrtve današnjih razmer. Živi sredi med njimi in jih razume. Hodi z njimi, deli z njimi svojo usodo, se staplja z njimi v eno in izgublja pri

tem zadnjo trohico egoizma. Vidi ljudi, ki kakor gobe čepa na tej okrogli zemlji, vsak prepreden s tisočeriimi malimi skrbmi. Vidi tisti mogočen boj, ki ga bijejo vsi ti ponižani in razžaljeni za svoje golo življenje, za svoje lepše življenje, za lepše življenje svojih bratov in svojih potomcev. — V mladem človeku se usidra tisti socialni čut, tista zavest povezanosti z vsemi trpečimi, ki mora prevežati vso današnjo mladino.

Na potovanju se mlademu človeku širijo obzorja. Vse, kar mu je bilo v knjigah nerazumljivega, vidi tu v resnici. Novi kraji, novi ljudje, novi običaji. Vidi resnične, nepotvorjene ljudi, vidi socialna trenja in njegova ozadja, kakršna v resnici so. Vidi vso resnico življenja, v vsej njeni težki in strašni, toda resnični luči. — V mladem človeku se razvije čut za resnico, ljubezen do resnice, kupičijo se mu življenjska spoznanja na katerih bo gradil svoj trden življenjski nazor.

Zato mora današnja mladina potovati, in sicer **pravilno** potovati.

Mladina, ki se bo jeseni vrnila v šolske klopi iz takih potovanj bo nekoliko drugače izgledala kot tista, ki bo vse počitnice prespala.

Op. ur. V tem članku smo iznesli vzgojno važnost potovanja. V prihodnji številki bomo pa govorili o tem kako naj mladi potnik tehnično uredi potovanje in kako naj hodi in kaj naj dela, da bo potovanje zanj čim bolj plodno in kaj lahko na potovanjih napravi koristnega za „Mlada pota“ in mladinski pokret.

Pekovski vajenec piše

Nahajamo se v krizi, ki je zajela cel svet. To krizo občutijo danes vsi sloji razen največjih bogatašev. Prav posebno pa jo občutimo tudi mi pekovski vajenci. Nahajamo se v takšnem položaju, da me je skoro sram opisovati ga. Kot vajenec moram delati večinoma po 21 ur na dan in spim samo 3 ure. Zvečer ob 8. uri napravim kvas, nato spim tri ure in potem moram delati celo noč neprenehoma. Zjutraj vzamem koš kruha na hrbet, da se mi noge šibijo in ga nosim po 3 ure daleč. Ko pridem domov je treba do poldneva pospravljati pekarijo. Po kosilu bi moral iti spat; toda mesto tega moram delati v hlevu pri živini ali na polju. Zvečer ko pridem domov, moram zopet nakrmiti živino, nato grem k večerji in na delo v pekarijo. Tako poniževalno životarimo. In vse to se dogaja danes kljub vsem obrtnim zakonom. Vajenec mora izpolniti mojstrove ukaze, pa naj bodo ti še tako neumestni, ako pa ne, dobi klofute in je trmast. Kje so naše pravice?

Pekovski vajenec.

Direktorij fašistične stranke v Italiji, ki se je sestel 15. t. m. v Milanu, je med drugim sklenil, da je treba okrepiti duha mladine. V ta namen je sklenil dodeliti za mladinske vaje 100.000 pušk, ki se bodo razdelile raznim mladinskim organizacijam. Razen tega se morajo v vseh važnejših pokrajinah zgraditi nove vojašnice za fašistično mladino.

On se trudi, da bi nam dokazal, da ne. „Nasprotno, ti majhni stroji so se desetletja uporabljali v Lancashireu (središče tekst. industrije v Angliji). Ko pa je bilo otroško delo v Vel. Britaniji prepovedano, so pošiljali stroje v Ameriko, v črnske južne države. Šele zdaj so ti stroji prišli v kolonije in na Kitajsko.“

Vljudno smo ga zaprosili, naj nam odpusti, da smo tako neopravičeno osumili Anglijo.

40% tekstilnih delavcev v Šanghaju in Wuhamu so majhne deklice, 40% so žene in samo 20% je moških. Da bi bil profit še večji, je znala industrija izrabiti tudi verske predsodke. Dobiti sina je za Kitajca cilj življenja, kajti kako bi mogel umreti, če ne bi zapustil moškega potomca, ki bo prinašal žrtve prednikom.

Hči pa ne pomeni ničesar. V predelih lakote mečejo novorojene deklice psom, da jih požro. Če pa deklico lahko prodajo kot sužnjo, no, potem je vendarle nekaj vredna. Trgovina s sužnji cvete. Najbolj v Hongkongu, britanski koloniji. Kadar pa proti temu nastopijo, tedaj britanski kolonialni minister pravi, da prodajajo deklice izključno za gospodinjstvo.

Mnogi kupujejo dekleta za industrijo. Kupijo eno partijo otrok, dajo jim prenočišče in skledico riža. Nato jih kakšen kuli naloži v svoj

Kako delamo za naš list?

Trboveljci nam pišejo: Kar se zavedamo, da je naš list odvisen skoro 90% od naše aktivnosti, smo skušali poiskati sredstva, da listu vsaj malo odpomoremo. Iz vrst naročnikov je prišel predlog, naj se poišče nekaj prijateljev lista, ki imajo veselje do igranja. Ti naj bi brezplačno igrali v korist našega lista. Uprava lista pa naj preskrbi primerno igro, mi pa bomo z naše strani uredili vse potrebno in pričeli takoj z delom.

Drug predlog pa je prišel od strani naših športarjev. Ti so pripravljene sestaviti nogometno moštvo iz klubov „S. K. Retaj“ in „S. K. Amatera“. Dobili bi brezplačno ali po znižani ceni igrišče, uprava pa naj bi stopila v stike s klubi „Grafika“, „Svoboda“ ali „Hermes“ in jih skušala dobiti za prijateljsko tekmo. Dobiček, ki bi znašal 200—400 Din naj bi šel v prid tiskovnega sklada.

Naj uprava premisli v obeh predlogih in nam kmalu sporoči o njih svoje mnenje.

S pozdravom!

Naročnik „Mladih poti“ v Trbovljah.

Op. uprave: Uprava z veseljem sprejme predlog naših vrlih Trboveljčanov, ki tako nesebično in požrtvovalno delajo za svoj list. Takoj bomo vse potrebno pripravili in poslali potrebna navodila.

Posnemaj mladina vseh krajev!

Mi pa po svoje

Da nabereimo čim več denarja za tiskovni fond smo mi, Mariborčani, prakticirali nekaj časa sledeče: V Mariboru je navada, da vse kar ima denar hodi v kavarne. Sklenili smo, da bomo vse te razsipneže, simpatizerje mladine »obdavčili« s posebnim »luksuznim davkom«. Določili smo par fantov in deklet, ki so stali pred kavarno in vsakogar, ki je prišel ven, oskubili za 1 Din ali 50 para »mladopotaškega davka«. To nam je precej časa zelo dobro uspevalo. No, sedaj so pa najbolj stalni obiskovalci kavarn uprizorili pravi upor proti nadležnim »financarjem«. Pa to nas ni prav nič omalodušilo in smo sklenili »premirje«. — No, pa mi bomo našli že nove načine, da bomo pomagali svojemu priljubljenemu listu.

Mariborski Mladopotaši.

Za borbo proti prodajanju otrok v suženjstvo je ustanovljena v Honkongu in na Malajskih otokih državna komisija. Prodajalci ali kupci bodo kaznovani s šestmesečnim zaporom. Trgovina z otroci se je razvila zlasti v zadnjem času, ko uničeni Kitajci ne morejo niti svojih otrok več vzdrževati. Več o tem glej v Kischevi knjigi „Tajna Kina“ pod naslovom: „Djeca, tekstilni radnici“.

Zaposlevanje otrok v ameriški industriji je po polomu Rooseveltovih reform zelo poraslo na škodo odrastlih delavcev. Tako je samo v New Yorku število zaposlenih otrok med 14. in 15. letom naraslo za 400%, v državah Maryland (Merilend) in v Severni Karolini pa za 100%. Kapitalisti dobro vedo, da je otroke lažje izkoriščati kot odrasle, zato slednje zamenjuje s prvimi.

Kitajski otroci

Industrija Kitajske res ni več v povojih, toda njeno delavstvo še vedno. Vsaj fizično: sestoji iz 40% otrok, ki kakor smo videli prej, ostanejo otroci tudi tedaj, ko so po letih že davno odrasli.

Pojdimo skozi predilnico kakšne velike tovarne. Majhne deklice delajo pri strojih za predenje, pri strojih za izdelovanje niti, pri vretenih. Nobeni ne bi človek prisodil več ko 6 let. Toda mi vemo iz klinike, da se motimo. Tam so bila 20-letna dekleta videti kakor 13-letna, torej so ta tu, ki delajo pri strojih, vsaj 11 ali 13 let stara.

S svojimi ročicami lahko dosežejo vsako nit, ki jo hočejo, lahko menjavajo vretena, ne da bi se morale vzpenjati ali stopati na kakšno klop — stroji so narejeni nalašč za otroke.

Ti stroji so iz Anglije. S tem „triumfom“ tehnike se nihče ne hvali, mi še nikdar nismo slišali o otroških predilnih strojih, na njih se ne blešči naslov firme, medtem ko so na vsakem velikemu stroju bahate črke „Asa Lees, Oldham“ ali katere druge angleške tovarne.

„Kaj so ti majhni stroji narejeni nalašč za Kitajsko?“ vprašamo o prvi priliki zastopnika neke angleške tovarne.

voziček, šest na desno, šest na levo stran, in jih odpelje v tovarno delat. Zasluzek teh otrok vzame njihov lastnik.

Kuliji v velemestih skoraj nikoli ne prodajajo svojih hčerk, ker morajo tudi te delati. Kuli namreč zasluži komaj 10—16 dolarjev mesečno, medtem ko morata dva zakonca imeti vsaj 18 dolarjev, če imata 3 otroke, po 21.30 dolarjev. Torej ne samo žena, temveč tudi otroci morajo delati, da se lahko preživijo.

Štiri in pol milijone vreten. Otroci prinašajo prazna in odnašajo polna vretena in neprenehoma pazijo, da se nit ne bi zmešala ali pretrgala. Angleški otroški predilni stroj jim lepo, lepo olajšuje delo.

Nekatera dekleta ponosno nosijo rumene pasove: znamenje, da so v službi. Otroci, ki nadzorujejo, so nepopustljivo strogi, veseli so svoje moči in brezobzirno prijavljajo svoje tovariše, deloma zato, da bi pokazali svojo moč, deloma pa zato, da bi se maščevali tistim, ki so jih prejšnje dni, ko so bili v službi, prav tako prijavljali.

Mi smo v tekstilni tovarni pri dosmrtnih. Pojem dosmrten se mora tukaj razumeti bolj dobesedno kot v kazenskih zakonih: novoro-

Gozdovništvo

Priobčujemo sestavek staroste Jugoslovenske gozdovniške lige g. Kozinca, ki nam je obljubil, da bo stalno sodeloval v listu. Rade volje smo pripravljeno gozdovnikom, kot vsem ostalim svobodoljubnim organizacijam nuditi v okviru lista stalne rubrike. S tem bodo „Mlada pota“ postala res pravo glasilo slovenskega mladinskega pokreta.

Dragi gospod urednik! Rad se odzovem Vašemu vabilu, da za Vaš list v par vrsticah očrtam program in zgodovino gozdovništva v Jugoslaviji. Le žal, da Vam vsled pomanjkanja časa in prostora za to številko ne morem napisati izčrpnije razprave o tej za vzgojo mladine tako pomembni organizaciji.

Gozdovništvo je prvotna oblika taborništva, iz katere so se razvile tudi vse ostale taborniške organizacije. Njen ustanovitelj in idejni vodja je ameriški prirodopisni pisatelj in slikar Ernest Thompson Seton. Iz doživljanja lastne mladosti je spoznal, da meščanska vzgoja z vsemi modernimi sportnimi organizacijami ni sposobna mladini nuditi onega naravnega telesnega in duševnega razvoja, ki bi jo usposobil v polni meri za uspešno borbo proti koristolovstvu moderne dobe in za prepoved po civilizaciji telesno in duševno oslabilne človeške družbe.

Za Rousseaujem je zaklical: „Nazaj k prirodi“ ter je bil prvi in edini, ki je temu geslu pokazal tudi praktično pot.

Ustanovil je leta 1902. prve taborniške organizacije, kjer je mladina pod nadzorstvom starejših svobodno razvijala svoje telesne in umske sposobnosti v prosti, nepokvarjeni prirodi. Iz opazovanja naravnega življenja je črpala nauke in izkušnje za praktično življenje ter uspešno uporabljala pridobitve s „steze gozdovniške modrosti“.

Setonova misel in zasnova se je kmalu razširila tudi v Evropo. Razvile so se tudi tu taborniške organizacije, ki pa so se ponekod po obliki in programu oddaljile od prvotne, Setonove ideje.

V Jugoslaviji je gozdovništvo doslej razvito le v Sloveniji. Močnejše postojanke ima izven Ljubljane še v Mariboru, Celju in Trbovljah, po drugih krajih pa samotne gozdovniške družine. Naša gozdovniška organizacija se imenuje „Jugoslovanska gozdovniška liga“ (skrajšano JGL). Njene edinice so rodovi, ki so deljeni na družine. Na čelu lige je Vrhovno vodstvo, ki ima svoj sedež v Ljubljani, Janežičeva cesta 12/I.

Toliko za danes, gospod urednik. Za prihodnjo številko pa Vam bom nekaj napisal o gozdovniškem programu in njegovih ciljih, ako mi boste gostoljubno dali prostora v svojem listu.

Sinji Galeb.

Naše žene ne dobe potnega lista za inozemstvo, če jim možje ne dajo za potovanje izrecnega dovoljenja.

jenček leži pod strojem, sestra stoji pri predilnem stroju, mati pri tkalnem, stara mati šiva bale. Tako bo, dete, poteklo tvoje življenje, po zakonu, po katerem si bilo rojeno.

Tukaj mora oveneti tvoje ličice, oči ti morajo zbledeti in noge oslabeti, v tej dvorani, v kateri kvrcajo vretena, klopočejo tkalski stroji, v kateri je zrak nabrekel od vate, prahu in dlačic. Gib z roko, katerega so te naučili prvega dne, bo gib zadnjega dne.

Šol in iger ni zate, dete, ki ne smeš biti dete, ni za tvoje tovariše, ki ne smejo biti tovariši, ni za tvoje prijatelje pri igri, ki ne smejo biti prijatelji pri igri.

12—14 ur dnevno delajo otroci brez odmora. Niti za hip se ne ustavijo vretena, niti tedaj ne, ko odhiti par otrok v predsobo po skledico riža zase in za svoje tovariše, ki so si jo prinesli s seboj. Jedo in istočasno morajo paziti, da se ročka vrti, da se krožno vreteno dviga in da se nit naprej razteguje. Nitke in prah se love na jedilno palčico in legajo med zrnca riža.

Predpoldne in okrog poldne še nimajo otroci resigniranega izraza odraslih, njihova lica so še vesela in delajo igraje. Toda poglejte jih

Sport

Ljudska olimpijada v Barceloni

Vršila se bo od 22. do 26. julija. Komite za ljudski šport v Kataloniji, ki to olimpijado pripravlja, je izdal sledeči manifest:

„V poslednjih letih po vojni je postal sport eden izmed najvažnejših socialnih in kulturnih faktorjev. Delovno ljudstvo želi onemogočiti škodljivi vpliv vsakodnevnega težkega dela na svoje zdravje s sportno delavnostjo. Radi tega je velika važnost sporta za ljudsko higijeno in kulturo splošno priznana. Na žalost zlorablja današnja družba sport za svoje vojaške in vojne cilje. Ravno tako se tudi zlorablja želja in navdušenost mladine za sportno udejstvovanje.

Posebno v fašističnih državah v Tretjem carstvu in Italiji — se sport zlorablja v vojne svrhe. Fašizem zamenjuje nalogo in smisel sporta. Od naprednega pokreta za mir in bratstvo med narodi ga pretvarja fašizem v orodje imperialističnih in vojnih zahtev.

Olimpijada je bila že v starem veku; po svoji obnovitvi pa je postala simbol bratstva narodov in ras. Danes pa pod vplivom fašizma izgublja svoj prvobitni smisel. Olimpijske igre, ki se pripravljajo v Berlinu pomenijo zasmeh olimpijski zamisli. V državi, kjer so milijoni sportnikov zaprti v ječah in koncentracijskih taboriščih radi svojega svobodnega in naprednega prepričanja, v državi, kjer je večina ljudi preganjana radi svojega verskega prepričanja in kjer je ena cela rasa postavljena izven zakona, ni pogojev, da se vrše olimpijske igre.

Ljudska olimpijada v Barceloni se zavzema za prvobitno olimpijsko misel. Vršila se bo v znaku bratstva narodov. Ljudska olimpijada bo nudila ne samo španskim borcem, ampak tudi amaterskim sportnikom iz vseh ostalih naprednih držav, sportno tekmovanje. Ljudska olimpijada v Barceloni bo dokazala, da more ohraniti čisto olimpijsko misel samo ljudski sportni pokret, ki ima svoj koren v pokretu ljudskih mas.“

Poživitev gozdovništva v Trbovljah

Že skoro popolnoma razpadli gozdovniški „Rod črnega diamanta“ v Trbovljah je na pobudo par mladih ljubiteljev narave zopet oživel in zbral okoli sebe par družin, večinoma mladine. V četrtek 11. VI. je bil zopet po dolgem presledku sestanek teh članov, kjer se je sklenilo, da gremo taborit koncem julija v Savinjsko dolino. Stroški še niso preračunani, deloma jih bo krilo društvo, deloma bodo prispevali člani sami. Vsakega, ki ima veselje do narave, iskreno vabimo v svojo sredino.

(Op. ur. Ta dopis smo prijeli od prijateljev našega lista v Trbovljah in obvestili o tem Vrhovno vodstvo gozdovnikov v Ljubljani. Obljubili smo, da bomo uporabili ves svoj vpliv, da se organizacija čim močneje razvije. Vsem našim prijateljem pa priporočamo vstop v organizacijo.)

zvečer: same se zapirajo njihove poševne očke, noge klecajo. Niti igrati se ne bi hoteli ti otroci, samo malo spočiti se. Spočiti se? Tovarna jih ne plačuje zato, da bi počivali.

Ta mezda za deco do 15 let znaša v velikih šanghajskih tekst. tovarnah 22 (dvajsetdva) pfenigov, v predilnicah svile pa 6 (šest) pfenigov dnevno.

V šanghajskih tkalnicah svile hodijo nadzorniki s palico v roki po dvorani, da bi lahko takoj kaznovali tistega, ki dela napake.

Vzdolž zidu sede žene na železnih klopeh, nasproti njim pa stoje otroci, često komaj petletni.

Malčki namakajo svilne kokone v vreli vodi; njihove roke so poparjene, ker nimajo niti gumijastih rokavic niti primerne žlice. V vroči pari, ki jim žre oči in pljuča, iščejo konec niti in jih podajajo ženam, ki spletejo po šest niti skupaj in to navijajo na špulo. Vsak otrok podaja dvema ženama, vsaka žena odvija istočasno 30 kokonov — po pet špul po šest niti.

Para in vročina in smrad znoja. Ventilacije ni. Človek s palico križari po dvorani, da ne bi prišlo do zastoja.

E. E Kisch

Alpinizem in smučarstvo

Na Elbrusu (5629 m), najvišji gori Kavkaza in Evrope gradijo ta čas planinski hotel, ki bo na poseben način zaščiten zoper snežne in vrtnčaste viharje. Hotel bo imel 200 sob. Ves gradbeni material dovažajo do vznožja gore s tovornimi avtomobili, od tam pa z volovskimi vpregami in tovornimi živalmi do gradbe. Sovjeti upajo, da se bo turistični promet v Kavkazu po zgraditvi tega hotela zelo okrepil.

„Jutro“.

Bosanski študentje so izdali poseben apel na športno javnost, v katerem odločno odklanjajo udeležbo bosanske mladine na berlinski olimpijadi. V državi, katere uradna ideologija tako nesramno poniževalno govori o Slovanih in pacifistih, ni mesta za napredno bosansko športno mladino. Olimpijado v državi, katere uradno glasilo „Völkischer Beobachter“ naziva narodnega heroja Gavrila Principa žida in ga s tem hoče osramotiti in kateri nazivajo v „Mein Kampf“-u Slovane zgodovinski gnoj, bodo bosanski študenti bojkotirali.

Slovarček tujk

agresiven — napadalen.
akademik — študent, tisti, ki študira na univerzi.
amaterski — nepoklicni, nestrokovnjaški, iz veselja se ukvarjajoč.
apel — proglas, poziv.
bojkotirati — namenoma se izogibati.
direktorij — vrhovno vodstvo.
faktor — činitelj.
fakulteta — oddelek na univerzi. Na ljubljanski univerzi je 5 fakultet: juridična ali pravna (bodoči advokati, sodniki, notarji), filozofska ali modroslovna (profesorji), tehnična (inžinerji, arhitekti), medicinska (zdravniki), teološka (duhovščina).
higijena — nauk o obdržanju zdravja.
ideologija — nazor, miselnost.
imperijalizem — osvajačna, vojna politika.

intelektualec — duševni delavec.
interes — korist.
klinika — bolnica za znanstveno proučavanje.
komite — odbor.
koncentracijsko taborišče — taborišče za politične nasprotnike, kjer delajo prisilno delo; fašistični patent.
kuli — kitajski voznik, ki z lastno silo pelje voziček z bogatašem.
liga — zveza.
manifest — proglas.
morala — pravila in načela, po katerih naj živimo. V različnih dobah in za različne sloje različna.
orijentiran — opredeljen.
pacifizem — miroljubnost, nazor, ki zahteva mir in onemogočitev in odpravo vojn.

simbol — viden, izrazit znak.
sindikata — strokovna organizacija.
sistematično — po določenem redu.
sociologija — nauk o družbi.
teritorij — ozemlje.
triumf — zmagoslavje.
univerzitetni senat — najvišja oblast na univerzi.
ventilacija — prezračevanje.

Pozor!

Vsi čitatelje iz Ljubljane in okolice, ki se zanimajo za naš list in za mladinski pokret vabimo ob uradnih urah v naš lokal na razgovor. Želimo se osebno spoznati s čim večjim številom mladih ljudi.

Ta številka se je zamudila za par dni radi razgovorov z mladinskimi organizacijami. Prihodnja številka izide v rednem roku v soboto 4. julija — če? Če se bodo naročniki in poverjeniki zavedali svojih dolžnosti.

Že pred prejšnjo številko smo poslali opomine nekaterim naročnikom, ki dozdej še niso plačali nič naročnine. Če še po tej številki ne poravnajo zaostanka, jim bomo list s št. 7. ustavili.

U p r a v a.

Izdaja konzorcij. Predstavnik in odgovorni urednik Adrijan Janc, Gregorčičeva 19. Tisk J. Blasnika nasl. Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.